ادامه از صفحه اول

لایحه انتشار رسانه‌ها سقوط آزاد تاریخی

این تعریف نشان می‌دهد تمایل طراحان به سیطره مطلق بر تمام امکانات ارتباطاتی است. این تعریف غیر از صداوسیما همه شیوه‌ها و قالب‌ها و امکانات ارتباطاتی، از مطبوعات و خبرگزاری‌ها و سایت‌ها تا وبلاگ‌ها و صفحات اجتماعی عمومی و حتی کانال‌های تلگرامی و بیشتر از آن را شامل می‌شود. یعنی اگر ساخت قدرت اراده کرد، لابد برای یک گروه تلگرامی هم باید هیأت نظارت بر مطبوعات مجوز صادر کند! بگذریم که تجربه ثابت کرده است که این سوداها به جایی نمی‌رسند، ولی تمایل نویسندگان لایحه به سلطه مطلق بر عرصه اطلاع‌رسانی را به خوبی نشان می‌دهد. یا به‌عنوان مثال در فصل سوم این متن، ذیل عنوان «حقوق رسانه‌ها» فقط به چهار حق رسانه‌ها اشاره شده است که سه مورد آنها تکرار قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۴ و یک مورد آن (ماده ۱۵) تکرار یکی از مضمون‌های قانون اساسی است و چیز جدیدی نساخته است. شگفت‌انگیز اینکه در همین فصل و تحت عنوان ظاهری حقوق رسانه‌ها و به مصداق نعل وارونه، رسانه‌ها ملزم به افشای منابع خبری خود شده‌اند. چیزی بی‌سابقه که به تنهایی برای سلب امنیت رسانه‌ها و ورود سنگین‌ترین ضربه به گردش اطلاعات کافی است. از سوی دیگر فصل پنجم، تحت عنوان حدود و تکالیف رسانه‌ها، شامل ۱۰ ماده مفصل است. این فصل چنان عرصه را بر مطبوعات تنگ کرده که به مصداق تخصیص اکثر، جایی برای آزادی مطبوعات نمی‌گذارد. ماده ۲۰ این بند بسیار قابل توجه است. در این ماده، با تکرار خطاها و تحدیدهای اصلاحیه سال ۷۹ آمده است، «رسانه‌ها در انتشار مطالب جز در موارد اخلال به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی و خصوصی که در این ماده و مواد بعدی مشخص شده است، آزادند». سپس موارد ممنوعیت را در ۱۷ بند ذکر می‌کند که در جزئیات بیش از ۷۰ مورد را شامل می‌شود که بسیاری از آنها از حیث حقوق رسانه‌ها و حقوق ملت ناموجه و ناقض حقوق اساسی ملت است. اکثر عبارت‌های این بند بسیار مبهم و کش‌دار است و به سهولت ممکن است وسیله‌ای شود برای تنبیه و کیفر رسانه‌ها برای انجام هر کار حرفه‌ای. این ماده به تنهایی نشان‌دهنده میزان سقوط اندیشه قانونی دولتمردان در قلمرو حقوق رسانه است. در قانون مطبوعات سال ۶۴، تعداد موارد مربوط به حدود مطبوعات (ماده ۶) مشتمل بر هشت بند است. با اصلاحیه‌های سال‌های ۷۷ و ۷۹ که با طرح‌های تقدیمی نمایندگان مجلس پنجم به تصویب رسید، این محدودیت‌ها به ۱۲ بند افزایش یافت، اکنون در متن تنظیمی معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد، محدودیت‌ها به ۱۷ بند رسیده‌اند. در فصل هفتم (تخلفات، جرائم و مجازات‌ها)، نه‌تنها امکان توقیف و لغو امتیاز رسانه حفظ شده است، بلکه امکان جدید دیگری به نام «تعلیق» نیز اضافه شده که همان توقیف است و فقط به شکل بی‌دلیل و بیهوده‌ای تفاوت لفظی دارد. شرایط مربوط به صدور پروانه، هیأت نظارت بر مطبوعات، هیأت منصفه و... . همان است که در اصلاحیه سال ۷۹ آمده بود که کاملا به تحدید گسترده حقوق مطبوعات اهتمام داشت. از حیث نظریه ارتباطات، نظریه حقوق رسانه‌ها، اصول گردش اطلاعات، ملاحظه خصوصیات ذاتی انواع فناوری‌های رسانه‌ای، تثبیت و توسعه مبانی حقوق اساسی ملت در گردش اطلاعات، حفظ منافع ملی در رقابت با نظام رسانه‌ای بین‌المللی و... این متن بسیار ضعیف، عقب‌مانده و فقیر است. به‌طور خلاصه، متن کنونی را می‌توان سقوط اندیشه قانون‌گذاری مطبوعات در ایران دانست به‌نحوی‌که نسبت به همه قوانین مطبوعات ایران از ۱۲۸۶ تا امروز نسبت به رسانه‌ها نگاه تحدیدی‌تر و سخت‌گیرانه‌تر داشته و حداقل در ۳۹ مورد با ساده‌ترین و اساسی‌ترین حق‌های متداول رسانه‌ها در وضع موجود ایران مغایرت و تضاد جدی دارد. اگر این متن را در کنار متن لایحه نظام رسانه‌ها (تنظیمی معاون مطبوعاتی وزارت ارشاد) قرار دهیم که پیش از این از سوی ده‌ها روزنامه‌نگار، حقوق‌دان و استاد ارتباطات آن را مردود و مطلقا نافی استقلال روزنامه‌نگاری کشور دانسته و تقریبا هیچ موافقی نداشت، موضوع نوع مواجهه دولت با مقوله آزادی و استقلال رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران ابعاد نگران‌کننده و حساس‌تری می‌یابد. آیا در دولت اعتدال و امید که همچنان به آن امیدواریم، جریانی به دنبال تحدید حقوق و آزادی رسانه‌ها و ازبین‌بردن استقلال روزنامه‌نگاری است؟ پاسخ منفی به این پرسش فقط در صورتی مقبول خواهد بود که این دو لایحه از چرخه بررسی و تصویب خارج شوند. اگرچه در کمیسیون تخصصی دولت تلاش‌هایی برای اصلاح این متن در جریان است، ولی ایرادات متعدد در ساختار متن و انبوه مشکلات موجود در مواد مختلف آن به اندازه‌ای است که اصلاح آن را ناممکن می‌کند. تنها کاری که با این متن می‌توان کرد، سپردن آن به بایگانی راکد است تا هم آبروی دولت و عِرض رسانه، از هر طیف و مشرب سیاسی، فرهنگی و اجتماعی، محفوظ بماند.

معماری اسلامی از نگاه نادر اردلان
نوشته دکتر حمید آقایی‌راد
پخش: ۶۶۴۰۶۸۹۹
Published by BE Australia
۵۰٪ تخفیف

«زنگنه» در جلسه غیرعلنی مجلس مخالفان را متقاعد کرد

آچمز نفتی دلواپسان

عکس: محمدرضا عباسی، مهر

شرق: بالاخره روز موعود فرا رسید و زنگنه با حضور در صحن غیرعلنی مجلس به انتقادات مخالفان قراردادهای نفتی پاسخ داد. آنچه از این نشست به گوش می‌رسد، فروکش‌کردن واکنش‌های تند مخالفان است. گویی دیگر از آن تب تند مخالفت‌ها خبری نیست و یک جلسه برای رفع این ابهامات و انتقادات کافی بود. حالا دلواپسان پس از گذشت دو سال از سدکردن مسیر انعقاد قراردادهای نفتی و تهدید زنگنه به استیضاح، به نظر می‌رسد قانع شده‌اند و همراهی با دولت را در پیش گرفته‌اند. آن‌گونه که از این جلسه غیرعلنی خبر می‌رسد، فضا بسیار آرام شده و شرایط برای عملیاتی‌کردن قراردادهای جدید نفتی با اصلاحیه نو، فراهم شده است.

فضا آرام است

حسین امیری‌خامکانی، نایب‌رئیس کمیسیون انرژی مجلس دهم در گفت‌وگو با «شرق» از فضای آرام این جلسه غیرعلنی می‌گوید: در این نشست همان کلیات قبلی از جانب مخالفان بیان شد و وزیر نفت و موافقان درباره رفع ابهامات مخالفان، توضیحاتی ارائه دادند.

او با مثبت‌خواندن فضا برای عملیاتی‌شدن قراردادهای جدید نفتی می‌افزاید: کاملا محسوس بود، انتقادات کم و ایرادات برطرف شده است. با این اوصاف به نظر می‌رسد این قراردادها به‌زودی عملیاتی شود تا بیش از این فرصت‌سوزی نشود، زیرا کشور به این سرمایه‌ها نیاز دارد.

امیری‌خامکانی در ادامه صحبت‌های خود با بیان اینکه نباید با بی‌اعتمادی به رویکرد دولت به قراردادهای نفتی نگاه کرد، می‌گوید: البته اگر ایرادی است باید برطرف شود اما نمی‌شود به یک دولت آن‌قدر اعتماد کنیم که کلا کشور را از ریل قانون و برنامه خارج کند و در مقابل آن‌قدر به دولتی بی‌اعتماد باشیم که اجازه ندهیم هیچ حرکتی انجام دهد. همه ما متفق‌القول هستیم که منافع ملی باید حفظ شود و هرجا لطمه‌ای به منافع ملی وارد می‌شود رویه اصلاح شود.

باید به دولت اعتماد کنیم

امیری‌خامکانی تأکید می‌کند: ما باید به دولت اعتماد کنیم و اجازه دهیم کشور از منابع داخلی و خارجی و فرصت‌های پیش‌آمده استفاده کند؛ نباید فرصت‌سوزی کنیم بلکه در عین حفظ منافع ملی باید بدانیم که کشورهای مقابل ما در میادین مشترک در حال برداشت هستند و ما نیازمند منابع داخلی و خارجی، تکنولوژی، افزایش ضریب بازیافت نفت و افزایش تولید هستیم.

قاطبه نمایندگان با اصل قراردادهای نفتی مخالف نبودند

محمد خالدی‌سردشتی، عضو کمیسیون انرژی مجلس دهم نیز در گفت‌وگو با «شرق» خبر از نامه‌ای می‌دهد که از سوی وزیر نفت ایران در این جلسه خوانده و نسبت به هشدارهای مندرج در آن از سوی بیژن زنگنه پاسخ داده شد.

به گفته خالدی، در رابطه با قراردادهای جدید نفتی در میان نمایندگان مجلس، سؤالات و ابهاماتی وجود داشت و از آنجاکه این قراردادها در سطح ملی است، مجلس متمایل بود ایرادات آن مطرح و برطرف شود، اما قاطبه نمایندگان با اصل قراردادهای نفتی مخالف نبودند.

این نماینده مجلس در این گفت‌وگو، چند نمونه از سؤالات نمایندگان را که البته می‌توانست با سهولت بیشتری به پاسخ برسد و نیازی به طرح آن در مجلس با این همه هیاهو نباشد، مطرح می‌کند: «چه تفاوتی بین قراردادهای جدید نفتی و بای‌بک (قراردادهای بیع متقابل) وجود دارد؟»، «آیا ورود دانش فنی به داخل کشور فقط در حد حرف است یا در عمل هم اتفاق می‌افتد؟»، «حاکمیت نظام و برداشت صیانتی از نفت رعایت خواهد شد؟»، «آیا ایران می‌تواند در پروژه‌های مشترک با شرکت‌های خارجی همکاری داشته باشد؟»، «نحوه پرداخت هزینه این شرکت‌ها به چه شکلی است؟»، «آیا آنها در تولید هم سهم دارند یا هزینه‌کرد خود را از تولید برداشت می‌کنند؟»، «آیا مدت این قراردادها را می‌توان مشخص کرد؟» و سؤالاتی از این دست از جانب نمایندگان مطرح شد و وزیر نفت و موافقان قراردادهای نفتی به رفع ابهامات پرداختند.

به گفته او، مجلس معتقد است باید در انعقاد این قراردادها به واژه‌ها بسیار اهمیت داده شود تا اگر واژه‌ای منافع ملی را به خطر می‌اندازد، از متن قرارداد حذف شود.

خوانش یک نامه از سوی وزیر نفت در نشست غیرعلنی

خالدی با بیان اینکه وزیر نفت در مجلس با توضیحات خود، بخشی از سؤالات را پاسخ داد، می‌افزاید: از سوی دیگر نامه‌ای ۱۵بندی در این رابطه ارسال شد که مسائل مربوط به این موضوعات در آن مطرح شده بود. بنابراین هر کدام از بندهایی که در این نامه آمده بود را هم بررسی کردیم.او با بیان اینکه نامه رهنمودی بود، می‌افزاید: کمیسیون انرژی از محتوای آن آگاهی داشت. وزیر نفت هم با دردست‌داشتن این نامه در این نشست حضور یافت و بند به بند این نامه را تشریح کرد. چکیده و عصاره این نامه استفاده از تکنولوژی‌های نوین، برداشت صیانتی حوزه نفت و بهره‌گیری از توان داخلی در ذیل سیاست‌های اقتصاد مقاومتی بود که این دغدغه‌ها مطرح و رفع شد.عضو کمیسیون انرژی مجلس بیان کرد برایند این جلسه برای دولت و مجلس این بود که این قراردادها از نظر حقوقی، ملی و پدافندی و امنیت ملی جمع‌بندی کلی داشته باشند و سپس وارد انعقاد قراردادهای نفتی شویم.

او در پاسخ به پرسش «شرق» مبنی بر اینکه آیا نیت نمایندگان مخالف، بیان انتقادات در قالب پروژه دلواپسی بود، می‌گوید: واقعیت این است که چنین نبود و موافقت‌ها و مخالفت‌ها براساس دلیل و برهان مطرح شد و به‌هیچ‌وجه، بحث شخصی مطرح نبود. نمایندگان مجلس به‌دلیل حساسیت موضوع، تأکید کردند در نوع قرارداد باید تشکیک کنیم تا اگر ابعاد مشکوکی وجود دارد که احتمال می‌رود در آینده به ضرر کشور باشد، آن را مرتفع کنیم.

خالدی با اشاره به پرسش مهم نمایندگان مبنی بر اینکه «آیا این نوع قراردادها در حالت بحرانی و تحریم هم ادامه‌دار خواهد بود یا کشورها می‌توانند میادین را ترک کنند؟» از پاسخ زنگنه می‌گوید: زنگنه در این زمینه گفت آنها چون پس از تولید می‌توانند هزینه‌کرد خود را دریافت کنند، در حالت تحریم هم قطعا نمی‌توانند ایران را ترک کنند. قراردادهای جدید نفتی به‌نحوی است که اگر در زمان تحریم هیچ‌گونه تولید و صادراتی نداشته باشیم، هیچ پرداختی به شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی نخواهیم داشت.او با اشاره به اینکه حتما از منظر مسائل کلان و حقوقی، کماکان نگرانی‌هایی وجود دارد، می‌افزاید: وزارت نفت به حرف‌های موافقان و مخالفان گوش فرا داد و مطمئنا انتقادها و مخالفت‌ها را مدنظر قرار می‌دهد. با توجه توضیحات وزیر نفت به نظر می‌رسد انتقادها نسبت به قراردادهای نفتی تا حدود زیادی فروکش کرده باشد.

سال ۷۴ برتری قراردادهای جدید نفتی نسبت به بیع متقابل

به گزارش ایسنا، رسول خضری، نماینده مجلس، با اشاره به جلسه غیرعلنی صبح دیروز مجلس برای بررسی قراردادهای نفتی، گفت: طبق اظهارات وزیر نفت، قراردادهای جدید نفتی براساس منافع ملی تنظیم شده و نسبت به قراردادهای پیشین برتری دارند. او ادامه داد: طبق گزارش‌های ارائه‌شده از وزیر نفت در این جلسه، از سال ۷۴، قراردادهای نفتی برای اکتشاف و توسعه و بهره‌داری به‌صورت بیع متقابل بود و این مراحل پیوستگی نداشت و طرف قرارداد می‌توانست کار را در هر مرحله رها کند؛ اما در شهریور ۹۴ دولت مصوب کرد در این قراردادها هر سه مرحله باید به‌صورت پیوسته انجام شود و این یکی از ویژگی‌های قراردادهای نفتی جدید است که آقای زنگنه از آن دفاع کرد.خضری افزود: همچنین در قراردادهای بیع متقابل که از سال ۷۴ اجرائی می‌شد، سود و هزینه و پاداش به‌صورت کامل از سوی طرف قرارداد مطالبه می‌شد، اما در قرارداد جدید این موضوع منوط به افزایش تولید شده و اگر در آن زمان دولت در درصد سود، هزینه و پاداش را می‌داد، درحال‌حاضر به‌گونه‌ای است که اگر به تولید منجر نشود، ۵۰ درصد این مطالبات پرداخت خواهد شد.

این نماینده مجلس با اشاره به مصوبه مجلس در مواد ۳ و ۷ قانون مربوط به قراردادهای نفتی در سال ۹۱، اظهار کرد: در این مصوبه به دولت اختیار داده شده در قراردادهای نفتی تجدید نظر کند و به شیوه فعلی این قراردادها را اجرائی کند، بر همین اساس الگوی جدید قراردادهای نفتی شهریور سال گذشته در هیأت دولت مصوب شد و در واقع دولت با مجوزی که مجلس در سال ۹۱ داده بود، قراردادهای جدید را تنظیم کرده است.

خضری با بیان اینکه در قراردادهای جدید نفتی اولویت با شرکت‌های ایرانی است، ادامه داد: بر این اساس چنانچه شرکت‌های ایرانی تمایل یا توان انعقاد این قراردادها را نداشته باشند، با سایر متقاضیان این قرارداد منعقد می‌شود و در واقع این امر در راستای اقتصاد مقاومتی و استفاده از ظرفیت‌های داخل است.

او با بیان اینکه قراردادهای جدید نفتی نسبت به قراردادهای بیع متقابل سال ۷۴ برتری دارند و ایرادهای آنها مرتفع شده، افزود: ما پیش از این در قراردادها برخورد انفعالی داشتیم و ناچار بودیم باج بدهیم؛ اما اکنون دولت به برکت برجام، دست بالا را در این قراردادها دارد و به نظر می‌رسد این موضوع به نفع منافع ملی است، اگرچه ممکن است برخی شرکت‌ها منافع خود را در معرض تهدید ببینند.

نوبخت: هزار حقوق نامتعارف غلط است

شرق: عدد هزارتایی گیرندگان حقوق‌های نامتعارف با اظهارات اخیر سخنگوی دولت آب رفت. محمدباقر نوبخت با غلط‌دانستن اینکه گفته می‌شود هزار نفر به‌عنوان گیرندگان حقوق نامتعارف شناسایی شده‌اند، تعداد گیرندگان این حقوق‌ها را فقط سه درصد از این افراد عنوان کرد که هیچ‌کدام از آنها هم دراین‌باره به قوه قضائیه نرفته‌اند؛ چراکه گرچه حقوق‌ها غیرمتعارف بوده؛ اما غیرقانونی نبوده است. به گزارش ایسنا، محمدباقر نوبخت که برای تشریح عملکرد دولت در آستانه هفته دولت در یک برنامه تلویزیونی سخن می‌گفت، با اشاره به برخی اعداد و ارقام مبنی بر اینکه هزار نفر شناسایی شده‌اند که حقوق غیرمتعارف دریافت می‌کرده‌اند، تصریح کرد: این تعداد کاملا غلط است؛ چراکه هزار نفر بررسی شدند که از این تعداد فقط سه درصد حقوق نامتعارف داشتند، نه اینکه تمامی آنها حقوق‌های خارج از عرف دریافت کنند. نوبخت با بیان اینکه افرادی که حقوق نامتعارف داشتند، عمدتا مربوط به بنگاه‌های اقتصادی بودند و با مجوز ماده ۱۷ قانون مدیریت خدمات کشوری به این کار مبادرت می‌کردند، تأکید کرد: این در حالی است که به گفته دستگاه‌های نظارتی هیچ‌یک از این افراد به قوه قضائیه نمی‌روند؛ چراکه حقوق‌ها با اینکه غیرمتعارف بود؛ اما براساس قانون پرداخت می‌شد. او در پاسخ به این سؤال که آیا دولت تا پیش از رسانه‌ای‌شدن این حقوق‌ها نسبت به آن آگاه نبود، گفت: قطعا اگر زودتر آگاهی حاصل می‌شد، زودتر هم اقدام می‌کردیم. نوبخت این را هم گفت که ۱۳ نفر درباره فیش‌های حقوقی تحت عنوان استعفا و یا عزل برکنار شدند و بلافاصله شورای حقوق و دستمزد مصوباتی را گذراند که براساس آن درحال‌حاضر هیچ‌یک از افراد سیاسی و تحت هیچ شرایطی حقوق بیش از ۱۰ میلیون تومان دریافت نمی‌کنند؛ حتی برای بنگاه‌های اقتصادی هم حقوق‌ها نمی‌تواند بیش از ۱۸میلیون و ۹۰۰ هزار تومان باشد. در ادامه رئیس سازمان برنامه و بودجه به اقدامات انجام‌شده برای احیای واحدهای تولیدی راکد که قرار بود ۱۶ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی به حدود هفت‌هزارو ۵۰۰ واحد پرداخت شود، اشاره کرد. نوبخت به استناد آخرین آماری که از بانک مرکزی دریافت کرده بود، اعلام کرد تاکنون هزارو ۹۹۶ واحد تولیدی موفق به دریافت حدود هزارو ۹۴۵ میلیارد تومان تسهیلات بانکی شده‌اند. سخنگوی دولت در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به عملکرد دولت در سال چهارم خود، گفت: از شهریورماه ۹۲ که دولت یازدهم روی کار آمد، با تحریم‌ها مواجه بود و گستردگی این مهم در میزان صادرات نفت و نقل و انتقال مالی خود را نشان داد. به گزارش فارس، نوبخت افزود: آثار تحریم‌ها تورم بیش از ۴۰ درصد و رشد اقتصادی منفی ۶.۸ بود که نشان‌دهنده تورم شدید و رکود عمیق بود و به دنبال آن درآمدها از ۱۱۹ میلیارد دلار در سال ۹۲ به ۵۰ میلیارد دلار تقلیل یافت و انتظارها از این دولت پاره‌کردن زنجیرهای تحریم بود تا کشور از فشار اقتصادی خارج و از آن دور شود. وی افزود: طبق منویات مقام معظم رهبری دولت در سه سال اول عمرش برای افزایش تولید گام برداشت و براساس‌این یک میلیون نفت خام را به ۲،۳۳۰ هزار بشکه رساندیم که در جای خود بسیار مهم است. همچنین پیرو اقدامات دولت یازدهم رشد اقتصادی منفی ۶.۸ در سال ۹۲ به رشد مثبت ۴.۴ و تورم ۴۰ درصد به زیر ۹ درصد رسید. سخنگوی دولت با بیان اینکه مسائل اقتصادی هفته‌ای دو بار با رئیس‌جمهوری بررسی می‌شود، گفت: همه دستگاه‌های اقتصادی موظف‌اند گزارش خود را ارائه دهند و همواره با دقت و نظارت گزارش‌ها بررسی می‌شود. هیچ‌کس شرایط اقتصادی سال ۹۲ را فراموش نکرده است. در این شرایط اولین اقدام برداشتن موانع اقتصادی بود که توانستیم این کار را انجام دهیم. نوبخت با اشاره به رونق اقتصادی کشور گفت: پس از رفع موانع اقتصادی باید اشتغال صورت بگیرد. او دو راه اصلی برای ورود سرمایه به اقتصاد کشور را مسیر تسهیلات بانکی که حاصل سیاست پولی است و دیگری منابع عمومی دولت عنوان کرد. سخنگوی دولت افزود: با این اقدام دولت تأثیر مثبتی در اشتغال و تولید کشور به وجود آمد. در گذشته اکثر کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی در شرف رکود و تعطیلی بودند؛ بنابراین در چنین شرایطی امکان تولید و اشتغال نیست. نوبخت تأکید کرد: بیش از ۱۱هزارو ۱۱۵میلیارد تومان برای طرح‌های عمرانی و استانی اعتبار تخصیص کردیم؛ همچنین سه هزار میلیارد تومان برای مهار آب‌های مرزی در نظر گرفتیم که در چند ماه گذشته سرمایه‌گذاری کردیم و بیش از ۱۴هزارو ۱۱۵ میلیارد تومان در نظر گرفتیم که از سویی به بخش تولید هم کمک می‌کند.

ورود بلوکی به کانال ۷۸هزارواحدی

علی سیدخسروشاهی . تحلیلگر بازارهای مالی

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران دیروز با بلوک‌های سهام شرکت‌های سرمایه‌گذاری غدیر، ملی مس، سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی و همراه با ۱۱۷ واحد افزایش به عدد ۷۸هزارو ۸۶ واحد رسید تا به‌این‌ترتیب شاخص وارد کانال ۷۸هزارواحدی شود. حالا شاخص خود را در کف کانال ۷۸هزارواحدی به شکل شکننده‌ای می‌بیند. افزایش نسبی قیمت نفت در انتهای هفته قبل می‌توانست مهم‌ترین محرک بازار باشد که تا حدودی اثر خود را روی نمادهای پالایشی در دو روز ابتدایی این هفته نشان دهد. قیمت برخی از فلزات اساسی نیز در بورس فلزات لندن کمی بهبود پیدا کرد؛ ولی قدرت چندانی برای تقویت سهام به شمار نمی‌رود. در معاملات دیروز در مجموع با بیش از ۶۳ هزار مرتبه معامله، ۷۵۶ میلیون سهم به ارزش دوهزارو ۴۸۱ میلیارد ریال داد و ستد شد. بیشترین ارزش معامله هم متعلق به بلوک ۶۴میلیون‌سهمی پتروشیمی جم بود. در فرابورس هم ارزش معاملات به هزارمیلیاردو ۴۴۷ میلیون ریال رسید و دو نماد پالایشگاهی شتران و شاوان هم مانند هم‌گروه‌های بورسی خود، نقش مثبتی در معاملات فرابورسی داشتند. دیروز عرضه‌های زیادی در نمادهای پالایشگاهی صورت گرفت و باید دید امروز با گشایش بازارهای جهانی، قیمت نفت و دیگر کالاهای مهم چگونه رقم خواهد خورد. در گروه لاستیک، دو نماد پکرمان و پکویر با اقبال خوبی روبه‌رو شدند؛ ولی با عرضه‌هایی که صورت گرفت، صف خرید آنها باقی نماند. در گروه رایانه هم شرکت فرابورسی آتیه داده‌پرداز از روز عرضه اولیه خود، صف خرید را حفظ کرده و تا دیروز ۸۸ سود عاید سهام‌داران خود کرده است و امروز نسبت قیمت به درآمد آن با صنعت برابر شده است. دور از ذهن نیست که امروز معاملات متعادلی را برای اولین بار تجربه کند.

ارز	قیمت(تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۵۳۷	+۴
یورو	۴۰۰۳	–
پوند	۴۶۲۳	+۴
درهم	۹۶۷	–

طلاو سکه	قیمت	تغییر
طرح قدیم	۱،۱۱۴،۰۰۰	+۱۰۰۰
طرح جدید	۱،۱۱۵،۰۰۰	–
نیم	۵۶۰،۰۰۰	−۱۰۰۰
ربع	۲۹۰،۰۰۰	−۱۰۰۰
گرمی	۱۸۲،۰۰۰	–
گرم ۱۸ عیار	۱۱۳،۴۰۰	−۱۰۰
اونس (دلار)	۱۳۴۲.۱	–

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۷۸۰۸۶،۴	۱۱۷،۷۳
شاخص قیمت	۲۷۸۱۷،۶	۴۲،۰۰
شاخص کل (هم‌وزن)	۱۴۵۲۴،۱	−۱،۰۰
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۱۱۶۱۹،۱	−۰،۸۰
آزاد شناور	۱۱۶۱۹،۱	۹۵،۲۸
۵۰ شرکت بزرگ	۳۱۰۸،۰	۶،۷۰

گزارش

چالش جدید شورای رقابت این‌بار از جنس پتروشیمی

شرق: ماجرای خروج پتروشیمی‌ها از بورس گویا پایانی به خود نخواهد دید. با وجودی که این پرونده در سه سال گذشته از سوی ستاد تنظیم بازار، دولت، نمایندگان مجلس و کارشناسان با یک «نه» قاطع روبه‌رو شده بود، این‌بار به شورای رقابت ارسال شده است. در روزهای اخیر شاهد ادامه اصرار برخی افراد برای اختیاری‌شدن عرضه محصولات پتروشیمی در بورس کالا هستیم و این‌بار به شورای رقابت کشیده شده است. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، این موضوع از آن جهت دارای اهمیت بالاست که اولا، پتروشیمی، صنعت استراتژیک کشورمان است و هر تصمیمی در این حوزه باید با بررسی تمام جوانب گرفته شود و دوم اینکه تلاطم و آشفتگی مواد پتروشیمی به طور مستقیم بر قیمت کالاهای مصرفی مردم اثرگذار خواهد بود. مخالفت‌های صریح محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت، محمد شریعتمداری، معاون اجرائی رئیس‌جمهوری، مرکز پژوهش‌های مجلس و نمایندگان مجلس و کارشناسان با انتقال معاملات پتروشیمی به بازاری بدون نظارت، باعث شد همه گمان کنند پرونده این موضوع به طور کامل بسته شده است اما شنیده‌ها حاکی است که این پرونده قدیمی هم‌اکنون در شورای رقابت قرار دارد. نکته جالب‌توجه اینجاست که رضا شیوا، رئیس شورای رقابت نیز در آخرین اظهارنظر خود اعلام کرده است: «به‌طور حتم باید محصولات پتروشیمیایی در بورس کالا عرضه شود این در حالی است که شرکت‌های پتروشیمی بالادستی نیز با مشکلاتی در این بازار مواجه هستند که با قول مساعد متولیان بورس این ایرادها مرتفع خواهد شد». همچنین شیوا در اقدامی که با استقبال دست‌اندرکاران بازار پتروشیمی روبه‌رو شد، از احیای دوباره کارگروه تنظیم بازار پتروشیمی خبر داد. با همه این تفاسیر، همچنان مقاومت‌ها و استدلال‌های غیرمنطقی برای مقابله با ادامه عرضه پتروشیمی‌ها در بورس کالا وجود دارد. عضو کمیسیون صنایع مجلس دراین‌باره می‌گوید: اقتصاد دولتی و غیرشفاف ما باعث شده است در مقابل بورس کالا به‌عنوان نهادی شفاف و قانونمند، افرادی قرار گیرند و به دنبال تضعیف آن و بازگشت دلالی و رانت به بازارها باشند. قاضی‌پور معتقد است، سیاست‌های اقتصاد مقاومتی بر شفافیت و بازارهای رقابتی تأکید دارد و به‌طور حتم دولت اجازه خروج معاملات پتروشیمی از بورس کالا و غیرشفاف‌شدن بازار پتروشیمی را نمی‌دهد. کارشناسان معتقدند اولین و حداقل لطمه‌ای که به صنعت پتروشیمی کشور از خروج این محصولات از بورس کالا وارد می‌شود، حذف نظارت از روی معاملات پتروشیمی و بازگشت شرایط تجاری این محصول به قبل از سال ۸۸ و دوران رانت‌خواری و دلال‌بازی است.

رئیس کل سازمان مالیاتی اعلام کرد

معوقه مالیاتی ۴۹ هزار میلیارد تومان

شرق: معوقات مالیاتی گویا از رقم فرارهای مالیاتی نیز فراتر رفته است. دیروز رئیس کل سازمان مالیاتی کشور رقم کل معوقات مالیاتی را ۴۹ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان و فرار مالیاتی را بین ۱۳ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد. سیدکامل تقوی‌نژاد در نشست خبری دیروز خود گفت: از ابتدای سال ۹۵ تا پایان تیرماه، چهار هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان از معوقات مالیاتی وصول شد؛ این در حالی است که برخی از این مطالبات در سال‌های گذشته ایجاد شده است. همچنین از رقم مذکور هشت هزار میلیارد تومان متعلق به کسانی است که کارت بازرگانی خود را در اختیار دیگران قرار داده‌اند.رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور از برنامه ساماندهی کارت‌های بازرگانی با همکاری اتاق بازرگانی خبر داد و گفت: این کارت‌ها باید تقسیم‌بندی شوند، در عین حال صدور کارت ویژه برای مؤدیان خوش‌حساب در دستور کار قرار می‌گیرد. در این زمینه سازمان امور مالیاتی پیشنهادی را مطرح کرده که وزیر اقتصاد با آن موافقت کرده و بر اساس آن قرار است در مبادی ورودی چهار درصد مالیات علی‌الحساب به کالاهایی که وارد می‌شوند تعلق گیرد که هماهنگی‌های آن انجام شده است. وی همچنین از تنظیم گزارش‌هایی درباره فرار مالیاتی خبر داد و میزان آن را بین ۱۳ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: اقتصاد غیررسمی، قاچاق، شفاف‌نبودن نظام پولی و بانکی، ضعف‌های مربوط به ضمانت اجرائی و برخی دیگر از مسائل فرار مالیاتی در کشور را ایجاد کرده است.وی همچنین در مورد عملکرد مالیاتی دولت در چهارماهه ابتدای سال گفت: در این مدت ۲۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان مالیات مستقیم و ارزش افزوده وصول شده که نسبت به رقم بودجه مصوب، ۹۵ درصد محقق شده و حدود ۲۹ درصد وصولی‌ها رشد دارد.معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی افزود: در این مدت ۱۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان مالیات مستقیم وصول شده که ۹۹ درصد نسبت به بودجه تحقق یافته و ۲۵ درصد نسبت به مدت مشابه قبل رشد داشته است.